

De teelt van groene en gele bonen.

1

1. Algemeen.

- ▶ **Groente.**
- ▶ Intrade, onmisbaar gewas, familie, andere.
- ▶ **Plant.**
- ▶ Chromosomen, 1 jarig, zelfbestuivend.
- ▶ Isolatie, kleur zaden, zaadvast/hybriden.
- ▶ **Fruit.**
- ▶ **Grond.**
- ▶ Koude, nat, vorst, IJshellingen, voorteelt.

De Bio Moestuiniers - Johan Moens - De teelt van bonen 12 January 2024 2

2

2. Soorten/indelingen.

- ▶ **Algemeen.**
  - ▶ Evolutie, consument, smaakarm, bonenvlees.
- ▶ **Naar fijnheid peulen.**
  - ▶ Grofpeulige bonen: 7 g, vers, industrie.
  - ▶ Middengrove bonen: 5 g, weinig, vroeger.
  - ▶ Middenfijne bonen: 4 g, industrie.
  - ▶ Fijne bonen: 3 g, industrie.
  - ▶ Vegetatieve, vroeg, grond, rot, krom.
- ▶ **Keuze van het ras.**
  - ▶ Planttype, vroegheid, peulfijnheid, peullengte.
  - ▶ Peultrechtheid, kleur, peulvorm, draad, beschadiging.

De Bio Moestuiniers - Johan Moens - De teelt van bonen 12 January 2024 3

3

2. Soorten/indelingen.

- ▶ **Struikboon/stamslaboon:** vroeg, ouder, opbrengst, machinaal.
- ▶ **Klimboon/stokslaboon:** medium, opbrengst, pluk, vroeger standaard, ziekten.
- ▶ **Groene sperzieboon/prinsessen:** aanbod, intact, dik.
- ▶ **Gele sperzieboon/prinsessen:** smaak, rijp, dik.
- ▶ **Snijboon:** groot, plat, onrijp, draad, stukjes, medium.
- ▶ **Pronkboon:** snijboon, mooi, weer, ziekte, opbrengst, wortelstok, 3 m.
- ▶ **Droogboon:** schil, wit, stam, andere bonen.
- ▶ **Spekboon:** vroeger, zoet, groot, opbrengst, smaak, droog.
- ▶ **Kousenband:** lang, veter, snijboon, Suriname, glas.

De Bio Moestuiniers - Johan Moens - De teelt van bonen 12 January 2024 4

4

Droogboon.

Pronkboon.

Spekboon.

Snijboon.

12 January 2024 De Bio Moestuiniers - Johan Moens - De teelt van bonen 5

5

3. Grond en bemesting.

Grond.

- Plaats, organisch materiaal, poriën, bacterie.
- Zaaidiepte, droog, opkomst, pH, zand/klei.

Waterhuishouding.

- Wortels, 20 cm, nat/droog, beregenen, zandgrond.
- Vochtgebrek, voor bloei, schimmel, 1 week bloei, ++ opbrengst + zwaardere peulen.
- Later, nabloei, -krom, -korte, ++ opbrengst, voet, organisch materiaal, %.
- Ontwatering, zuurstofgebrek, bacterie, verbruik, voetziekten.

Vruchtwisseling.

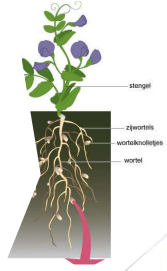
- Weinig eisen, intensief, aaltjes, voorvrucht, volgtteelt.

12 January 2024 De Bio Moestuiniers - Johan Moens - De teelt van bonen 6

6

3. Bemesting.

- ▶ **Vlinderbloemig**, bacterie, grond, stengels, grond 1/3, lucht= 80%.
- ▶ Chloor/zout -> schadebeeld = vlek groei oprol, oude kracht, stalrest, weelderige groei.
- ▶ **20 kg**, gebrek, netelig, te veel, asparagine/glutamine.
- ▶ Transport, sterk, smaak, stress, gebrek, 30 g/m patentkali.
- ▶ Belangrijk, gebrek, necrose, bruin, te veel, kalium.
- ▶ + 6,5 pH, te kort, mozaïek, vergeling, nerven.

De Bio Moestuiners - Johan Moers - De teelt van bonen

12 January 2024

7

7

3. Mulchen.

- ▶ **Voordelen**.
- ▶ Heiligschennis, bodemstructuur, vertering ter plaatse.
- ▶ Schimmels, boost, bodempredatoren, onkruid, voeding.
- ▶ Weersinvloed, regen, uitdrogen, gieten, sporen, herken.
- ▶ **Nadelen**.
- ▶ Vorstschade, slakken en muizen, stikstof uit de grond.
- ▶ Opslag, tijdrovend.
- ▶ **Mulchmateriaal**.
- ▶ Grond niet te arm, planten, kruiden, gras, blad, hooi.
- ▶ Stro, witloof, houtsnippers, karton, compost, smeewortel.

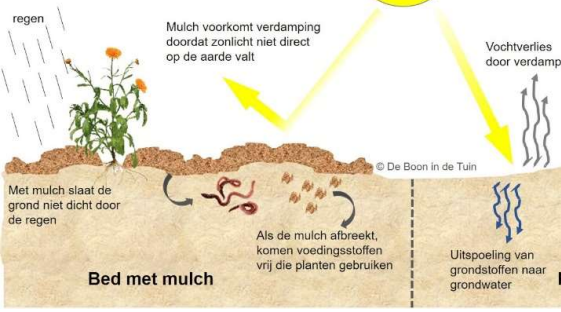
De Bio Moestuiners - Johan Moers - De teelt van bonen

12 January 2024

8

8

Mulchen in de moestuin

De Boon in de Tuin | <http://deboon.blogspot.nl>

De Bio Moestuiners - Johan Moers - De teelt van bonen

12 January 2024

9

9

4. Zaaïen en planten.

Zaad.

- ▶ Gewicht 150/300 g, 4/8 mm, 85%/90% kiemkracht, bewaring, diepvries, droog + warm, huid, gezond.

Zaaien.

- ▶ 20-30pl/m, 50 x 8/10, N-Z, rest lobben, weken, 20 mei. Temperatuur, diepte 2 à 4, vocht, 10° C, plastic, koud, -- opbrengst, 20 mei-20 juni, ++ opbrengst, 15 juli.

Kiemen.

- ▶ Min 7° C, voorniveau, 12° C/4, 15° C/2, 20° C/1, droogte, dichtslampen.

Voorzaaien.

- ▶ Temp, onvolledige rij, vervroeging, P 9/blokjes, april/mei, 20 april.

Uitplanten.

- ▶ Afharden, 15/20 cm/3 cm x 50 cm, compostthee, gieten, aanaarden, wortelontwikkeling.

12 January 2024

De Bio Moestuiners - Johan Moers - De teelt van bonen

10

10

De Bio Moestuiners - Johan Moers - De teelt van bonen

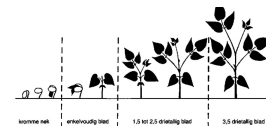
12 January 2024

11

11

5. Teelt: 3 stadia.

- ▶ **Min 10° C**, 5 tot 20 d, kromme-nek, 2 enkel blad, lang verkeren.
- ▶ **35 à 42 d** begin bloei, meervoudig blad 3-talig (4/5).
- ▶ Na 2e 3-talig blad/bloemknop, bloei na 3e 3-talig.
- ▶ Knop + 2 bloem -> steel + 2/4 bloem.
- ▶ -> steel + knop -> blad.
- ▶ Gaat door, bloemval -> <15° C, > 25° C, concurrentie, nat = grote peulen.

De Bio Moestuiners - Johan Moers - De teelt van bonen

12 January 2024

12

12

Teeltmogelijkheden.

- ▶ **Symbioon of vasmokiboon**
- ▶ Rij, aanaarden, droogconstructie, Sclerotinia.
- ▶ **Struikboon**
- ▶ Opbrengst, ziekte, klimstengel, constructie.
- ▶ Wigwam, bamboe 3 m, binnenzijde, leiden, wijzers.

De Bio Moestuinters - Johan Moens - De teelt van bonen

12
January
2024

13

13

12 January 2024

De Bio Moestuinters - Johan Moens - De teelt van bonen

14

14

6. Bonen in potten.

- ▶ **Welke bonen?**
  - ▶ Groene of gele struikbonen.
- ▶ **Grond.**
  - ▶ Kwaliteit, 100 d. grond + 1/3 compost + 1kl patentkali.
  - ▶ Vorst, zon, wind.
- ▶ **Zaaien.**
  - ▶ Half mei, voorzaaien, ¼ cm diep, 4 plant/10l.
- ▶ **Teelt.**
  - ▶ Bemesting, mulch, fles, slak, luis.
- ▶ **Oogst.**
  - ▶ 2 handen, geen bloemen verwijderen, 12 à 20% zaad.

De Bio Moestuinters - Johan Moens - De teelt van bonen

12 January
2024

15

15

7. Oogst.

- ▶ **Bloei.**
- ▶ Remonterende bloeiwijze, nabloei, verschillende grootte, 2 x week, kwaliteit -> ras, slappe, 12 à 20%, opbrengst/kwaliteit, langer wachten??
- ▶ **Oogsten.**
- ▶ Bewaren, invriezen, stimulatie, onderaan, hybride.
- ▶ 2 handen, 70g = 10 kg, 70g = 20 kg.
- ▶ **Keuze criteria's.**
- ▶ Peutdikte, kleur, zaadontwikkeling, parelen, peulwand.
- ▶ Versheid, rechtheid, grond, vegetatieve groei, draad.

De Bio Moestuinters - Johan Moens - De teelt van bonen

12 January 2024

16

16

9. Zaadwinning.

- ▶ Algemeen.
- ▶ Zelfbestuivend.
- ▶ Isolatie in ruimte.
- ▶ Isolatie in tijd.
- ▶ Fysieke isolatie.
- ▶ Zaad oogsten.
- ▶ Drogen, dorsen, schonen.
- ▶ Bewaren.
- ▶ Beloning.

De Bio Moestuinters - Johan Moens - De teelt van bonen

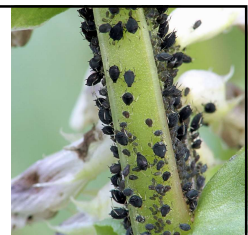
12 January
2024

17

17

10. Probleem: insecten.

- ▶ **Stikstof.**
  - ▶ Stikstof, aminozuren, onderzijde, virusziekten.
- ▶ **Stikstofknobbel.**
  - ▶ Nacht, na erwit, stikstofknobbel.
- ▶ **Bladluizen.**
  - ▶ Blad, vlekjes, verkleur, afval, onderkant spin = huid-ei, larve, warm/droog, veel??
- ▶ **Spin.**
  - ▶ Grijs, 4/5 mm, zaad, groeppunt, soldaatjes, 2/3 generaties, na spinazie groot, 2 echte blaadjes, voorzaaien, -wit.
- ▶ **Spin.**
  - ▶ Zaadteelt, eitjes, rijpende peulen, gaatjes, diepvries.

De Bio Moestuinters - Johan Moens - De teelt van bonen

12 January
2024

18

18

10. Problemen: schimmels.

- ▶ Grauwe schimmel of Botrytis.
  - ▶ Afgevalen bloempjes, vlekken, peulen, vocht, dicht, temperatuur 10/15 °C, bemesting, N-Z, staakboon, gier, opdroogconstructie.
- ▶ Rattenkeutelziekte of Sclerotinia.
  - ▶ Rotting, wollig wit schimmelpuis, zwart, Sclerotien, dicht, ondergrond, jaren, tijdig plukken, gieren.
- ▶ Roest.
  - ▶ Vlekjes, bruine sporenhoopjes, lange teeltduur, overwintert, basaltmeel.
- ▶ Vlekkenziekte.
  - ▶ Ingezonken, oranje rand, nerven bruin, zaad, vocht + temp.

De Bio Moestuiniers - Johan Moens - De teelt van bonen 12 January 2024 19

© Landbrugsinfo

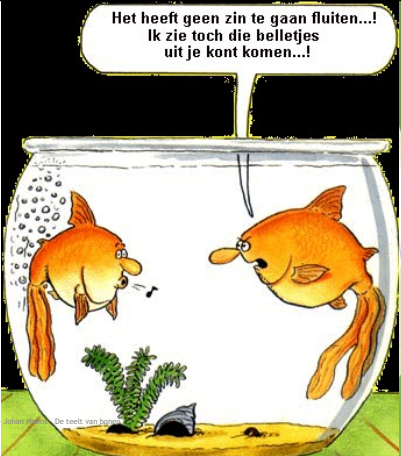
19

Ieder boontje heeft zijn toontje!

De Bio Moestuiniers - Johan Moens - De teelt van bonen 12 January 2024 20

20

**Het heeft geen zin te gaan fluiten...!
Ik zie toch die belletjes uit je kont komen...!**

De Bio Moestuiniers - Johan Moens - De teelt van bonen

21

Vragen?

de moes tuiniers
alles voor de tuin
de tuin voor alles

22